

نگهداری پیشگیرانه در زمانبندی ماشین‌های موازی نامرتب با احتساب اثر زوال و زمان آماده‌سازی

محمدباقر فخرزاد^{*}، بهنام رجائی^{**}

تاریخ دریافت: ۹۴/۸/۱۶

تاریخ پذیرش: ۹۵/۸/۸

چکیده

در این مقاله، مسئله زمانبندی همزمان کارها و فعالیت‌های نگهداری پیشگیرانه در ماشین‌های موازی نامرتب با در نظر گرفتن اثر زوال مورد بررسی واقع شده است. با توجه به وجود اثر زوال و تأثیر آن روی زمان کارها، هدف یافتن تعداد و زمان بهینه فعالیت‌های نت و توالی بهینه کارها جهت حداقل کردن مجموع زمان اتمام کارها می‌باشد. نظر به فرسودگی ابزار و یا اثر زوال روی ماشین‌ها، ممکن است هر ماشین به چندین فعالیت پیشگیرانه در افق زمانبندی نیاز پیدا کند. پس از هر نگهداری پیشگیرانه، ماشین به شرایط اولیه باز می‌گردد و اثر زوال از سر گرفته می‌شود. در اینجا دو حالت جداگانه تابع اثر زوال وابسته به موقعیت کار در توالی و تابع اثر زوال وابسته به زمان بررسی شده است. همچنین مدت زمان انجام هر فعالیت نگهداری پیشگیرانه نیز تابعی صعودی نسبت به زمان شروع آن می‌باشد. به دلیل پیچیدگی بالای مدل از روش فرالبتکاری جهت حل استفاده شده است. بر این اساس با توجه به کاربرد زیاد الگوریتم شبیه‌سازی تبرید در حل مسائل مختلف، این الگوریتم به عنوان رویکرد حل مدل انتخاب شده است. در نهایت، با ارائه مثال عددی و انجام تحلیل پارامترهای زوال به ارزیابی مدل و مقایسه عملکرد روش حل پیشنهادی پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: توالی عملیات، ماشینهای موازی نامرتب، نگهداری پیشگیرانه، فعالیت

* دانشیار دانشکده مهندسی صنایع، صفائیه، دانشگاه یزد؛ (نویسنده مسئول)، mfakhrzad@yazd.ac.ir

** کارشناسی ارشد، مهندسی صنایع - صنایع، دانشگاه یزد.

مقدمه

در صنایع و سیستم‌های تولیدی، زمان در دسترس بودن ماشین‌ها به دلیل عواملی چون انجام فعالیت‌های نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه و اضطراری، تعویض ابزار، خرابی‌های نامعین، همپوشانی افق‌های برنامه‌ریزی و غیره محدود می‌شود. بنابراین در دنیای واقعی ماشین‌ها به طور پیوسته در دسترس نمی‌باشند. خرابی‌های نامعین باعث کاهش میزان قطعیت در برنامه‌ریزی کارگاه شده و بدین ترتیب از کارایی و اثربخشی سیستم تولید می‌کاهند. نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه، تعویض به موقع ابزار و بازرسی‌های دوره‌ای میزان این خرابی‌ها را کاهش داده و بدین ترتیب اتلاف زمان در سیستم تولید را کاهش می‌دهد. همچنین به دلیل عدم زمانبندی همزمان کارها و فعالیتهای مربوط به نگهداری و تعمیرات، گاهماً ماشین‌ها در انتظار انجام بازرسی و نگهداری و تعمیرات بوده و یک سری از کارها در صف انتظار برای پردازش توسط این ماشینها قرار دارند. بنابراین برای نزدیکتر شدن به شرایط واقعی تولید، در نظر گرفتن محدودیت دسترسی به عنوان یکی از محدودیت‌های مسائل زمانبندی از اهمیت بالایی برخوردار است. در یک مسئله زمانبندی با محدودیت دسترسی انعطاف‌پذیر و اثر زوال که در آن به علت زوال و فرسودگی ماشین‌ها یا هر عواملی که کارایی تولید را به نحوی پایین می‌آورد و باعث افزایش زمان واقعی پردازش کارها می‌شود، می‌توان جهت بهبود تابع هدف، در عوض افزایش مدت زمان دوره عدم دسترسی جهت انجام فعالیت‌های اصلاحی یا تعمیراتی روی ماشین، از افزایش زمان واقعی پردازش کارها جلوگیری کرد. بدین ترتیب تعداد و مدت زمان بهینه فعالیت‌های نگهداری و تعمیرات را به گونه‌ای پیدا کرد که تابع هدف اصلی مسئله بهینه شود.

پیشینه تحقیق

در کاربردهای واقعی مانند زمانبندی فعالیت‌های نت، تمیز کاری، تولید فولاد و فعالیت‌های مربوط به ایمنی و آتش‌نشانی و غیره، هر گونه تأخیر در انجام یک کار، منجر به نیاز به تلاش بیشتر برای انجام آن کار خواهد شد. این پدیده در مرور ادبیات به عنوان اثر زوال وابسته به

زمان شناخته شده است. بدین ترتیب، زمان پردازش واقعی یک کار تابعی افزایشی از زمان شروع آن کار است. بررسی‌های گستردگی در این باب انجام گرفته است (Fakhrzad, et al., 2012), (Gawiejnowicz, 2008) همچنین زمان واقعی پردازش یک کار ممکن است بر اساس موقعیت یک کار در توالی تغییر کند. در زمانبندی با اثر زوال وابسته به موقعیت کار در توالی، زمان مورد نیاز انجام آن کار با افزایش جایگاه آن در توالی افزایش خواهد یافت (Fakhrzad, Esfahani, 2013) (Bachman, and Janiak, 2004). اخیراً رویز تورس¹ (Ruiz-Torres, 2013) الگوی جدید از اثر زوال را ارائه کرده‌اند. در این تحقیق، زوال هر ماشین تابعی از توالی کارهای پردازش شده روی ماشین می‌باشد، عبارتی اثر زوال بستگی به نوع کارهایی دارد که قبل انجام شده است (Zhang, 2014). در شرایط واقعی تولید، در نظر گرفتن محدودیت دسترسی به علت زوال و فرسودگی ماشین به عنوان یکی از محدودیت‌های مسائل زمانبندی از اهمیت بالایی برخوردار است. تحقیقات انجام شده بیشتر بر محیط تک ماشین متمرکز بوده‌اند. یانگ² مسئله زمانبندی کارها همزمان با فعالیت اصلاح نرخ روی تک ماشین را مورد بررسی قرار داده‌اند (Yang and Yang, 2013). کارها از نوع کارهای زوال‌پذیر است که پس از فعالیت اصلاح نرخ، زمان پردازش کارهای بعد، تحت تأثیر زمان این فعالیت قرار می‌گیرد و مشمول اثر زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی می‌باشد. همچنین (Haddad, 2014)، (Yu, and Zhang, 2014)، (Zarook, et al., 2014)، (Ebrahimy Zade, Fakhrzad, 2013) (et al., 2012)، در رابطه با مسئله زمانبندی کارها و فعالیت‌های نت با احتساب اثر زوال روی تک ماشین، زمانبندی تک ماشین با هدف کمینه کردن دامنه عملیات، زمانبندی تک ماشین با احتساب اثر زوال و فعالیت نت چندگانه با توابع چند جدالگانه، زمانبندی تک ماشین با احتساب اثر زوال و نت چندگانه با فرض پردازش دسته‌ای کارها با هدف کمینه کردن دامنه،

1 - Ruiz-Torres et al

2 - Yang and Yang

حل چندجمله‌ای برای زمانبندی کارها و فعالیت‌های نت چندگانه روی ماشین‌های موازی نامرتب با احتساب اثر زوال وابسته به کار و بصورت جداگانه را مورد بررسی قرار داده‌اند. ماشین‌های موازی به سه دسته کلی تقسیم می‌شوند: در ماشین‌های موازی یکسان^۱ کلیه ماشینها دارای یک مشخصه با کار کرد کاملاً یکسان در یک مساله m ماشین وجود دارد. در ماشین‌های موازی با سرعت‌های متفاوت^۲ m ماشین به صورت موازی با سرعت‌های متفاوت قابلیت انجام سفارشات را برعهده دارند. این محیط تحت عنوان ماشین‌های یکنواخت^۳ خوانده می‌شود. اگر سرعت پردازش ماشین i ام برابر با v_i باشد انگاه زمان پردازش کار j بر روی این ماشین برابر با $p_{ij} = p_j/v_i$ است، فرض می‌شود زمان انجام کار بر روی ماشینی با سرعت واحد باشد. ماشین‌های موازی نامرتب^۴ زمانی پیش می‌آید که m ماشین مختلف به صورت موازی وجود داشته باشد، بطوریکه ماشین i کار j را با سرعت v_{ij} انجام دهد. در این حالت زمان پردازش کار j بر روی ماشین i برابر با $P_{ij} = P_j/V_{ij}$ محاسبه می‌شود. p_j زمان انجام این کار بر روی ماشینی با سرعت واحد است.

از جهت دیگر در اکثر تحقیقات انجام شده، مدت زمان نت ثابت فرض شده است. این در حالی است که در برخی شرایط تولید واقعی مدت زمان نت ماشین‌ها به مدت زمان کار کرد بستگی دارد. این نوع نت می‌تواند بعنوان فعالیتی رو به زوال بررسی گردد (Fakhrzad, 2008) (Fan, and Zhao, 2014) and Heydari, 2008 زمانبندی همزمان کارها و فعالیت نت را با تابع زوال وابسته به موقعیت کار مورد بررسی قرار داده‌اند. جی و همکاران^۵ در دو مقاله نیز مسأله همزمان زمانبندی کارها و نت با تخصیص زمان تحويل برای کارها با هدف کمینه کردن مجموع هزینه‌های زود کرد و دیر کرد و حد مجاز جریان کارها تا زمان تحويل را مورد بررسی قرار داده‌اند (Ji, et al., 2013, 2014).

-
- 1- Identical Machines in Parallel
 - 2- Machines in Parallel with Different Speeds
 - 3- Uniform
 - 4 -Unrelated Machines in Parallel
 - 5- Ji, et al

وانگ و وی^۱ مسأله زمانبندی ماشین‌های موازی مشابه را همزمان با یک فعالیت نت با دو تابع هدف جداگانه کمینه کردن مجموع قدرمطلق اختلاف زمان اتمام کارها و مجموع قدرمطلق اختلاف در زمان مورد انتظار بررسی کردند (Wang, and Wei, 2014). وانگ و همکاران^۲ مسأله زمانبندی ماشین‌های موازی نامرتبط همراه با نت با هدف کمینه کردن مجموع زمان اتمام کارها را مورد بررسی قرار داده‌اند (Wang, et al., 2012). در تحقیق آنها هر ماشین تنها مجاز است یک نت در افق زمانبندی داشته باشد. چنگ^۳ یک مدل ریاضی برای مسأله زمانبندی کارها و فعالیت نت زوال‌پذیر در ماشین‌های موازی مشابه با توابع هدف حداقل کردن مجموع زمان اتمام کارها و حداقل کردن زمان بارگذاری ماشین‌ها بطور جداگانه بررسی کردند (Cheng, 2011). هسو و همکاران^۴ همین مسأله را با همین توابع هدف برای ماشین‌های موازی نامرتبط بطور جداگانه با توابع زوال وابسته به کار، وابسته به جایگاه و وابسته به زمان بررسی کردند (Hsu, et al., 2013). یانگ^۵ نیز برای محیط ماشین‌های موازی نامرتبط، مسأله یافتن همزمان تعداد نت، موقعیت هر نت و توالی بهینه کارهای زوال پذیر را بررسی کردند (Yang, 2013).

در مقاله حاضر، با هدف تزدیکتر کردن مسأله زمانبندی ماشین‌های موازی به شرایط واقعی، فعالیت نت ماشین‌ها از نظر تعداد و زمان شروع آن به عنوان یک متغیر تصمیم تعریف شده است. همچنین فعالیت نت جهت خنثی کردن اثر زوال و فرسودگی ماشین‌ها در نظر گرفته شده است، بطوریکه زمان و تعداد آن به عنوان یک متغیر تصمیم محاسبه گردیده و مقدار آن با توجه به بهینگی تابع هدف تعیین می‌شود. با توجه به اینکه زمان آمده‌سازی وابسته به توالی در مسائل زمانبندی واقعی شایع و اجتناب ناپذیر است، در این تحقیق این مهم در نظر گرفته شده است، بطوریکه وجود زمان آمده‌سازی وابسته به توالی علاوه بر ایجاد حالت مختلف در الگوی زوال وابسته به زمان، باعث افزایش پیچیدگی زمان حل مسأله می‌شود.

1 - Wang, and Wei

2 - Wang et al

3 - Cheng

4 - Hsu et al

5 - Yang

روش تحقیق

در این پژوهش مسأله زمانبندی همزمان کارها و فعالیت‌های نت در ماشین‌های موازی نامرتبط با در نظر گرفتن اثر زوال و زمان آماده‌سازی وابسته به توالی و ماشین مورد بررسی واقع شده است. مفروضات مسأله بصورت زیر است:

n کار مستقل با دسترسی در زمان صفر روی m ماشین موازی نامرتبط تخصیص و زمانبندی می‌شوند. زمان پردازش هر کار روی هر ماشین می‌تواند متفاوت باشد. هر کار تنها توسط یک ماشین و هر ماشین در هر لحظه تنها می‌تواند یک کار را پردازش کند. برای هر کار زمان آماده‌سازی وابسته به توالی و ماشین در نظر گرفته شده است، کارها از نوع زوال پذیر بوده که با تعویق زمان پردازش زمان واقعی نیز بیشتر می‌شود. این رویه می‌تواند به دلیل فرسودگی ابزار یا ماشین و یا دلایل دیگری باشد. در این مقاله دو الگوی اثر زوال بررسی شده است. الگوی اول مربوط به تابع اثر زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی و الگوی دوم به تابع اثر زوال وابسته به زمان مربوط می‌شود که خود به سه حالت مختلف تقسیم بندی شود می‌شود. به دلیل تأثیر زوال در افزایش زمان پردازش و خرابی ماشین‌ها، هر ماشین به چندین فعالیت نت در افق زمانبندی نیاز داشته که دارای شرایط زیر می‌باشد:

- ۱- به دلیل محدودیت بودجه نت، حد بالایی برای تعداد کل فعالیت‌های نت ماشین‌ها در نظر گرفته می‌شود.
- ۲- هر فعالیت نت بلافصله پس از اتمام پردازش هر کار انجام گرفته و وقفه یا قطع فرایند پردازش مجاز نمی‌باشد. بین کارها و فعالیت‌های نت زمان آماده‌سازی وجود نداشته و پس از فعالیت نت، ماشین برای انجام کار بعد آماده می‌باشد.
- ۳- پس از انجام هر فعالیت نت، ماشین به شرایط اولیه باز گشته و اثر زوال از سر گرفته می‌شود. در اصل فعالیت نت جهت خنثی کردن اثر زوال ماشین‌ها و از بین بردن تأثیر آن بر زمان پردازش کارها (بهبود کارایی تولید) انجام می‌پذیرد.

۴- مدت زمان هر فعالیت نت برای هر ماشین تابعی خطی از زمان کار کرد آن ماشین می‌باشد. چرا که فعالیت نت با افزایش زمان کار کرد ماشین یا به تعویق افتادن آن بیشتر خواهد شد. مدت زمان نت t_l روی ماشین l از رابطه (۱) بدست می‌آید:

$$ma_{il} = \alpha_l + \beta_l \cdot t_{il}; \quad l = 1, 2, \dots, m, \quad i = 1, 2, \dots, k_l \quad (1)$$

بطوریکه α_l و β_l به ترتیب مدت زمان ثابت و فاکتور زوال نت برای ماشین l می‌باشد. مدت زمان کار کرد ماشین بعد از آخرین نگهداری پیشگیرانه، بین نت ۱ - t_l و t_l می‌باشد. k_l تعداد نت روی ماشین l می‌باشد. اگر n_l تعداد کارهای تخصیص یافته به ماشین M_l باشد $k_l + 1$ بطوریکه $\sum_{l=1}^m n_l = n$ ماشین M_l به k_l فعالیت نت نیاز داشته باشد، در نتیجه گروه کاری (G_{il}) روی ماشین M_l خواهیم داشت. اگر n_{il} را برابر تعداد کارهای تخصیص یافته به گروه کاری G_{il} قرار دهیم. آنگاه به ازای $n_{il} \geq 1$ ، $l = 1, \dots, m$ و $0 \leq k_l \leq n_l - 1$. همچنین روش است که $m < n$ و نیز $1 \leq k_l \leq n_l$ دقت شود که تعداد نت مورد نیاز هر ماشین $(k_l \leq n - 1)$ بطوریکه یک متغیر تصمیم است.

برای یک زمانبندی داده شده TC بیانگر مجموع زمان اتمام کارهای است. با فرض مشخص بودن حد بالای تعداد کل فعالیت‌های نت، $\sum_{l=1}^m k_l \leq k$ ، هدف مسأله یافتن همزمان تعداد و موقعیت بهینه هر فعالیت نت و توالی بهینه کارها روی هر ماشین جهت حداقل کردن مجموع زمان اتمام کارهای است. براساس رابطه (۱) مدت زمان فعالیت نت تابعی خطی از مدت زمان کار کرد ماشین می‌باشد. بدین ترتیب نمادگذاری مسأله به صورت $\langle R_m | P_{jlr}, S_{j'j'l}, \tilde{ma}(t), k_{ma} \leq k | TC \rangle$

اندیسها، پارامترها و متغیرهای مسأله:

$$\begin{array}{ll} j & \text{اندیس کارها} \\ j' & \text{اندیس کار قبل از کار } j \end{array}$$

اندیس ماشین‌ها	l
اندیس گروه کاری (کارهای بین دو نت متوالی تشکیل گروه می‌دهند).	i
اندیس موقعیت کارها	r
تعداد ماشین‌ها	m
$l = 1, 2, \dots, m$ ماشین‌ l	M_l
تعداد کل کارها	n
حد بالای کل تعداد نت روی کل ماشین‌ها	k
تعداد نت روی ماشین ۱ و $\sum_{l=1}^m k_l \leq k$	k_l
تعداد کارهای تخصیص یافته به ماشین ۱ و $\sum_{l=1}^m n_l = n$	n_l
نامین گروه کاری روی ماشین l . $l = 1, 2, \dots, m; i = 1, 2, \dots, k_{l+1}$	G_{il}
تعداد کارهای تخصیص یافته به گروه G_{il} بطوریکه $\sum_{i=1}^{k_{l+1}} n_{il} = n_l$ و $l = 1, 2, \dots, m; i = 1, 2, \dots, k_{l+1}$	n_{il}
تعداد کل نت	k_{ma}
زمان آماده‌سازی بین کار j و j روی ماشین l بطوریکه $S_{0jl} = 0$	$S_{j'jl}$
زمان نت اولیه (پایه) برای ماشین ۱ و $\alpha_l > 0$	α_l
فاکتور زوال نت روی ماشین l , $\beta_l \geq 1$	β_l
فاصله زمانی تعمیرات $1-i$ تا تعمیرات 1 . مدت زمان گروه G_{il}	t_{il}
مدت زمان نامین نت روی ماشین l .	
$l = 1, 2, \dots, m; i = 1, 2, \dots, k_{l+1}$ و $ma_{il} = \alpha_l + \beta_l \cdot t_{il}$	ma_{il}
زمان پردازش کار j روی ماشین l .	p_{jl}
زمان واقعی پردازش کار j روی ماشین l در نوبت توالی r . $r = 1, \dots, n_l$	p_{jlr}
فاکتور زوال برای تابع زوال وابسته به موقعیت و کار برای کار j روی ماشین l در نوبت توالی r . بطوریکه $f_{jl}(r) = r^{a_{jl}}$	$f_{jl}(r)$
تابع تأثیر زمان آماده‌سازی در مدل. بطوریکه $g(1) = 0$, $g(r)$ در غیر اینصورت	$g(r)$

$$g(r) = (r - 1)^0 \cdot g(r) = 1$$

$c_l > 0 ; l = 1, 2, \dots, m$ فاکتور زوال در تابع زوال وابسته به زمان.

متغیر تصمیم. اگر کار j بعد از کار i روی ماشین ۱ و در نوبت توالی r انجام شود $x_{j'jlr}$ مقدار یک، در غیر اینصورت مقدار صفر.

تابع اثر زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی

در این حالت زمان پردازش یک کار می‌تواند بر اساس موقعیت یک کار در توالی تغییر کند. بنا براین مقدار تابع با افزایش موقعیت کار در توالی افزایش خواهد یافت. این تابع ممکن است علاوه بر موقعیت کار، به خود کار (جنس کار) نیز وابسته باشد (Yang, 2013).

اگر کار j در موقعیت r از ماشین M_l پردازش شود، زمان پردازش واقعی آن (p_{jlr}) از رابطه (۲) بدست خواهد آمد:

$$p_{jlr} = p_{jl} \cdot f_{jl}(r) ; l = 1, 2, \dots, m, j = 1, 2, \dots, n, r = 1, \dots, n_l \quad (2)$$

بطوریکه (f_{jl}) فاکتور زوال کار پردازش شده در موقعیت r می‌باشد و مقدار آن می‌تواند از هر تابع افزایشی که وابسته به r باشد، بطوریکه $f_{jl}(1) = 1$ و $f_{jl}(r) \geq 1$ بدست آید.

همچنین پارامترهای این تابع می‌تواند به ازای هر کار یا ماشین متفاوت در نظر گرفته شوند.

با تعریف $S_{l[r-1][r]}^{(i)}$ و $C_{l[r]}^{(i)}(r)$ به ترتیب بعنوان زمان پردازش اسمی، فاکتور اثر زوال وابسته به موقعیت کار و زمان اتمام کار و زمان آماده‌سازی وابسته به توالی کار پردازش شده در موقعیت r از گروه کاری G_{il} مربوط به ماشین M_l ، بطوریکه $. l = 1, 2, \dots, m , i = 1, 2, \dots, k_l + 1 , r = 1, \dots, n_l$

آنگاه به ازای بردار داده شده $(Q(n_l, k_l + 1) = P(n, m) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$ و $l = 1, 2, \dots, m$ تابع هدف مسئله فوق می‌تواند بصورت $(n_{1l}, n_{2l}, \dots, n_{k_l+1,l})$ فرموله شود: (۳)

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\
 & + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[\left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} + n_{il} - r + 1 \right) \right. \\
 & \left. + \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \beta_l \right] \\
 & \cdot (p_{l[r]}^{(i)} \cdot f_l^{(i)}(r) + g(r) \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)}) \tag{۳}
 \end{aligned}$$

اثبات: اثبات تابع هدف در پیوست الف، قابل مشاهده است.

متغیر تصمیم با بنری $\chi_{j'jlr}$ تعریف می شود، بطوریکه اگر کار j' پس از کار j در موقعیت

r ماشین l پردازش شود $x_{j'jlr} = 1$ و در غیر اینصورت 0

آنگاه به ازای بردار داده شده $Q(n_l, k_l + 1) = P(n, m) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$

برای $l = 1, 2, \dots, m$ بطوریکه شرایط زیر برقرار باشد:

$$z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl} \quad \sum_{i=1}^{k_l+1} n_{il} = n_l \quad \sum_{l=1}^m n_l = n \quad \sum_{l=1}^m k_l \leq k$$

با حل مدل زیر می توان مینیمم تابع هدف فوق را بدست آورد:

$$\begin{aligned}
 Min \quad TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} (n_l - z_{il}) \alpha_l \\
 & + \sum_{j'=0}^n \sum_{j=1}^n \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1+z_{(i-1),l}}^{z_{il}} [(n_l - r + 1) \\
 & + (n_l - z_{il}) \beta_l] \cdot (p_{jl} \cdot f_{jl}(r - z_{(i-1),l}) \\
 & + g(r - z_{(i-1),l}) \cdot S_{j'jl}) \cdot x_{j'jlr} \tag{۴}
 \end{aligned}$$

Subject to:

$$\sum_{j=1}^n x_{j'jlr} = 1 ; \quad \forall j' \neq j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 2, \dots, n_l \quad (5)$$

$$\sum_{j=1}^n x_{0jl1} = 1 ; \quad \forall l = 1, \dots, m \quad (6)$$

$$\sum_{j'=0}^n \sum_{l=1}^m \sum_{r=1}^{n_l} x_{j'jlr} = 1 ; \quad \forall j \neq j' = 1, \dots, n \quad (7)$$

$$x_{j'jlr} \in \{0,1\} ; \quad \forall j' = 1, \dots, n , \forall j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 1, \dots, n_l \quad (8)$$

بطوریکه برای M_l مقدار $z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl}$ و $z_{0l} = 0$ نیز به ازای $S_{0jl} = 0$ می‌باشد.

محدودیت‌های (5) و (6) به ترتیب نشان می‌دهد که هر جایگاه از ماشین M_l نیز تنها می‌تواند به یک کار اختصاص پیدا کند و قبل از اولین کار، کاری وجود ندارد، محدودیت (7) نشان می‌دهد که هر کار تنها می‌تواند یکبار پردازش شود. عبارت (8) بیانگر باینتری بودن متغیر مدل است.

تابع اثر زوال وابسته به زمان

در این حالت تابع زوال وابسته به زمان است. زمان پردازش واقعی یک کار تابعی افزایشی نسبت به زمان دارد و در بیشتر مواقع تابعی از زمان شروع آن کار است. بطورکلی در این حالت هر گونه تأخیر در برآوردن یک کار منجر به نیاز به تلاش بیشتر برای انجام آن کار خواهد شد(Gawiejnowicz, 2008). در این مقاله به دلیل وجود زمان آماده‌سازی برای کارها، دو حالت تابع زوال وابسته زمان در نظر گرفته شده است. حالت اول تابع زوالی است که کل زمان، یعنی مجموع زمان‌های پردازش و زمان آماده‌سازی را در بر می‌گیرد و حالت دیگر تنها متأثر از زمان‌های صرف شده برای پردازش است. در برخی تحقیقات نیز تابع زوال متأثر از زمان نرم‌افزار پردازش کارهاست(Liu, et al., 2013).

در کنار توابع ترکیبی اثر زوال و اثر یادگیری بکار رفته است. در این تحقیق نیز این حالت به عنوان حالت سوم تابع زوال وابسته به زمان لحاظ شده است.

۲-۱-۲- تابع اثر زوال وابسته به کل زمان سپری شده:

در این حالت با توجه به تأثیر کل زمان سپری شده بر زمان پردازش واقعی آن (P_{jlr}) از رابطه (۹) بدست خواهد آمد:

$$P_{jlr} = p_{jl} + c_l \cdot ST_{lr} \quad (9)$$

بطوریکه ST_{lr} زمان شروع کار انجام شده در موقعیت r از ماشین M_l است.

با تعریف $p_{l[r]}^{(i)}$ ، $C_{l[r]}^{(i)}$ و $S_{l[r-1][r]}^{(i)}$ به ترتیب بعنوان زمان پردازش اسمی، زمان اتمام کار و زمان آماده‌سازی وابسته به توالی کار پردازش شده در موقعیت r از گروه کاری G_{il} مربوط به ماشین M_l ، بطوریکه M_l ، $i = 1, 2, \dots, k_l + 1$ ، $r = 1, \dots, n_l$ باشد. آنگاه به ازای بردار داده شده $Q(n_l, k_l + 1, P(n, m)) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$ و $P(n, m) = (n_{1l}, n_{2l}, \dots, n_{kl+1,l})$

بصورت (۱۰) فرموله شود:

$$\begin{aligned} TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\ & + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[(1 + \beta_l) \left(n_l \right. \right. \\ & \left. \left. - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 + c_l)^{(n_{il}-r)} + \sum_{u=0}^{n_{il}-r} (1 + c_l)^u \right] \cdot p_{l[r]}^{(i)} \quad (10) \\ & + \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 + c_l)^{(n_{il}-r+1)} \right. \\ & \left. + \sum_{u=1}^{n_{il}-r+1} (1 + c_l)^u \right] \cdot g(r) \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)} \end{aligned}$$

اثبات: اثبات تابع هدف در پیوست ب، قابل مشاهده است.

متغیر تصمیم بینری $x_{j'jlr}$ تعریف می‌شود، بطوریکه اگر کار j' پس از کار j و در موقعیت

$$x_{j'jlr} = 1 \text{ و در غیر اینصورت } x_{j'jlr} = 0$$

ماشین l پردازش شود $1 \leq r \leq m$ و $P(n, m) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$ آنگاه به ازای بردار داده شده

$$\text{برای } l = 1, 2, \dots, m \quad (n_{1l}, n_{2l}, \dots, n_{k_l+1,l})$$

$$z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl} \quad \sum_{i=1}^{k_l+1} n_{il} = n_l \quad \sum_{l=1}^m n_l = n \quad \sum_{l=1}^m k_l \leq k$$

با حل مدل زیر می‌توان مینیمم تابع هدف فوق را بدست آورد:

$$\begin{aligned} TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} (n_l - z_{il}) \alpha_l \\ & + \sum_{j'=0}^n \sum_{j=1}^n \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1+z_{(i-1),l}}^{z_{il}} \left[\left[(1 + \beta_l)(n_l \right. \right. \\ & \left. \left. - z_{il})(1 + c_l)^{(z_{il}-r)} + \sum_{u=0}^{z_{il}-r} (1 + c_l)^u \right] \cdot p_{jl} \right. \\ & \left. + \left[(1 + \beta_l)(n_l - z_{il})(1 + c_l)^{(z_{il}-r+1)} \right. \right. \\ & \left. \left. + \sum_{u=1}^{z_{il}-r+1} (1 + c_l)^u \right] \cdot g(r - z_{(i-1),l}) \cdot S_{j'jl} \right] \cdot x_{j'jlr} \end{aligned} \quad (11)$$

Subject to:

$$\sum_{j=1}^n x_{j'jlr} = 1 \quad ; \quad \forall j' \neq j = 1, \dots, n \quad , \forall l = 1, \dots, m \quad , \forall r = 2, \dots, n_l \quad (12)$$

$$\sum_{j=1}^n x_{0jl1} = 1 \quad ; \quad \forall l = 1, \dots, m \quad (13)$$

$$\sum_{j''=0}^n \sum_{l=1}^m \sum_{r=1}^{n_l} x_{j'' jlr} = 1 ; \quad \forall j \neq j' = 1, \dots, n \quad (14)$$

$$x_{j'' jlr} \in \{0,1\} ; \quad \forall j' = 1, \dots, n , \forall j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 1, \dots, n_l \quad (15)$$

بطوریکه برای ۱ و $z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl}$ مقدار $l = 1, 2, \dots, m$, $i = 1, 2, \dots, k_l + 1$

$z_{0l} = 0$ و نیز به ازای $\forall j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m$ مقدار $S_{0jl} = 0$ می‌باشد.

محدودیت‌های (۱۲) و (۱۳) به ترتیب نشان می‌دهد که هر جایگاه از ماشین M_l نیز تنها

می‌تواند به یک کار اختصاص پیدا کند و قبل از اولین کار، کاری وجود ندارد، محدودیت

(۱۴) نشان می‌دهد که هر کار تنها می‌تواند یکبار پردازش شود. عبارت (۱۵) بیانگر باینتری

بودن متغیر مدل است.

۲-۲-۲- تابع اثر زوال وابسته به زمان صرف شده برای پردازش:

در این حالت زمان پردازش واقعی آن (P_{jlr}) از رابطه (۱۶) بدست خواهد آمد:

$$P_{jlr} = p_{jl} + c_l \cdot \sum_{v=1}^{r-1} P_{[v]lv} \\ = ST_{lr} - \left(\sum_{v=1}^r (1 + c_l)^{r-v} \cdot S_{[v-1][v]} \right) \quad (16)$$

بدین ترتیب تابع هدف مسئله فوق می‌تواند بصورت زیر فرموله شود:

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\
 & + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \right. \\
 & \cdot (1 + c_l)^{(n_{il}-r)} + \sum_{u=0}^{n_{il}-r} (1 + c_l)^u \left. \right] \cdot p_{l[r]}^{(i)} \\
 & + \left[\left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} + n_{il} - r + 1 \right) \right. \\
 & \left. + \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \beta_l \right] \cdot g(r) \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)} \quad (17)
 \end{aligned}$$

اثبات: اثبات تابع هدف در پیوست ج، قابل مشاهده است.

متغیر تصمیم باینری $X_{j'jl}$ تعریف می‌شود، بطوریکه اگر کار j' پس از کار j و در موقعیت

r ماشین l پردازش شود $X_{j'jl} = 1$ و در غیر اینصورت $X_{j'jl} = 0$

آنگاه به ازای بردار داده شده $Q(n_l, k_l + 1) = P(n, m) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$

برای $(n_{1l}, n_{2l}, \dots, n_{k_l+1,l})$ بطوریکه شرایط زیر برقرار باشد:

$$z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl} \quad \sum_{i=1}^{k_l+1} n_{il} = n_l \quad \sum_{l=1}^m n_l = n \quad \sum_{l=1}^m k_l \leq k$$

با حل مدل زیر می‌توان مینیمم تابع هدف فوق را بدست آورد:

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} (n_l - z_{il}) \alpha_l \\
 & + \sum_{j'=0}^n \sum_{j=1}^n \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1+z_{(i-1),l}}^{z_{il}} \left[\right. \\
 & \quad [(1+\beta_l)(n_l - z_{il})(1+c_l)^{(z_{il}-r)} + \sum_{u=0}^{z_{il}-r} (1+c_l)^u] \cdot p_{jl} \\
 & \quad \left. + [(n_l - r + 1) + (n_l - z_{il})\beta_l] \cdot g(r - z_{(i-1),l}) \cdot S_{j'jl} \right] \cdot x_{j'jlr}
 \end{aligned} \tag{۱۸}$$

Subject to:

$$\sum_{j=1}^n x_{j'jlr} = 1 ; \forall j' \neq j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 2, \dots, n_l \tag{۱۹}$$

$$\sum_{j=1}^n x_{0jl1} = 1 ; \forall l = 1, \dots, m \tag{۲۰}$$

$$\sum_{j'=0}^n \sum_{l=1}^m \sum_{r=1}^{n_l} x_{j'jlr} = 1 ; \forall j \neq j' = 1, \dots, n \tag{۲۱}$$

$$x_{j'jlr} \in \{0,1\} ; \forall j' = 1, \dots, n , \forall j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 1, \dots, n_l \tag{۲۲}$$

بطوریکه برای $z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl}$ مقدار $l = 1, 2, \dots, m$, $i = 1, 2, \dots, k_l + 1$ و $S_{0jl} = 0$ مقدار $\forall j = 1, \dots, n$, $\forall l = 1, \dots, m$ می باشد.

محدودیت های (۱۹) و (۲۰) به ترتیب نشان می دهد که هر جایگاه از ماشین M_1 نیز تنها می تواند به یک کار اختصاص پیدا کند و قبل از اولین کار، کاری وجود ندارد، محدودیت

(۲۱) نشان می‌دهد که هر کار تنها می‌تواند یکبار پردازش شود. عبارت (۲۲) بیانگر باینتری بودن متغیر مدل است.

تابع اثر زوال وابسته به مجموع زمان‌های نرمال پردازش شده:

در این حالت زمان پردازش واقعی آن (P_{jlr}) از رابطه (۲۳) بدست خواهد آمد:

$$P_{jlr} = p_{jl} + c_l \cdot \sum_{v=1}^{r-1} p_{[v]l} \quad (23)$$

بطوریکه $p_{[v]l}$ برای زمان اسمی پردازش برای کار پردازش شده در موقعیت v توالی باشد.

با تعریف $p_{l[r]}^{(i)}$ و $C_{l[r]}^{(i)}$ به ترتیب بعنوان زمان پردازش اسمی، زمان اتمام کار و زمان آماده‌سازی وابسته به توالی کار پردازش شده در موقعیت r از گروه کاری G_{il} مربوط به ماشین M_l ، بطوریکه $M_l = 1, 2, \dots, m$, $i = 1, 2, \dots, k_l + 1$, $r = 1, \dots, n_l$ باشد.

به ازای بردار داده شده $Q(n_l, k_l + 1) = P(n, m) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$ و
 $Q(n_l, k_l + 1) = (n_{1l}, n_{2l}, \dots, n_{k_l+1,l})$ تابع هدف مسئله فوق می‌تواند بصورت زیر فرموله شود:

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\
 & + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 \right. \\
 & \quad \left. + (n_{il} - r) c_l) + \sum_{u=0}^{n_{il}-r} (1 + u c_l) \right] \cdot p_{l[r]}^{(i)} \\
 & + \left[\left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} + n_{il} - r + 1 \right) \right. \\
 & \quad \left. + \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \beta_l \right] \cdot g(r) \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)} \tag{۲۴}
 \end{aligned}$$

اثبات: اثبات تابع هدف در پیوست د، قابل مشاهده است.

متغیر تصمیم باینری $X_{j'jlr}$ تعریف می شود، بطوریکه اگر کار j' پس از کار j و در موقعیت

r ماشین l پردازش شود $X_{j'jlr} = 1$ و در غیر اینصورت 0

آنگاه به ازای بردار داده شده $Q(n_l, k_l + 1) = P(n, m) = (n_1, n_2, \dots, n_m)$ و

برای $(n_{1l}, n_{2l}, \dots, n_{k_l+1,l})$ بطوریکه شرایط زیر برقرار باشد:

$$z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl} \quad \sum_{i=1}^{k_l+1} n_{il} = n_l \quad \sum_{l=1}^m n_l = n \quad \sum_{l=1}^m k_l \leq k$$

با حل مدل زیر می توان مینیمم تابع هدف فوق را بدست آورد:

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} (n_l - z_{il}) \alpha_l \\
 & + \sum_{j'=0}^n \sum_{j=1}^n \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1+z_{(i-1),l}}^{z_{il}} \left[\right. \\
 & \quad [(1 + \beta_l)(n_l \\
 & \quad - z_{il})(1 + (z_{il} - r) \cdot c_l) \\
 & \quad + \sum_{u=0}^{z_{il}-r} (1 + u \cdot c_l)] \cdot p_{jl} \\
 & \quad + [(n_l - r + 1) + (n_l - z_{il})\beta_l] \cdot g(r \\
 & \quad - z_{(i-1),l}) \cdot S_{j'jl} \left. \right] \cdot x_{j'jlr} \tag{۲۵}
 \end{aligned}$$

Subject to:

$$\sum_{j=1}^n x_{j'jlr} = 1 ; \forall j' \neq j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 2, \dots, n_l \tag{۲۶}$$

$$\sum_{j=1}^n x_{0jl1} = 1 ; \forall l = 1, \dots, m \tag{۲۷}$$

$$\sum_{j'=0}^n \sum_{l=1}^m \sum_{r=1}^{n_l} x_{j'jlr} = 1 ; \forall j \neq j' = 1, \dots, n \tag{۲۸}$$

$$x_{j'jlr} \in \{0,1\} ; \forall j' = 1, \dots, n , \forall j = 1, \dots, n , \forall l = 1, \dots, m , \forall r = 1, \dots, n_l \tag{۲۹}$$

بطوریکه برای $z_{il} = \sum_{d=1}^i n_{dl}$ مقدار $l = 1, 2, \dots, m$ ، $i = 1, 2, \dots, k_l + 1$ و $S_{0jl} = 0$ مقدار $\forall j = 1, \dots, n$ ، $\forall l = 1, \dots, m$ می‌باشد.

محدودیت‌های (۲۶) و (۲۷) به ترتیب نشان می‌دهد که هر جایگاه از ماشین M_l نیز تنها

می‌تواند به یک کار اختصاص پیدا کند و قبل از اولین کار، کاری وجود ندارد، محدودیت (۲۸) نشان می‌دهد که هر کار تنها می‌تواند یکبار پردازش شود. عبارت (۲۹) بیانگر بازیگر بودن متغیر مدل است.

روش حل

این مسئله در حالت قطعی، بدون زمان آماده‌سازی وابسته به توالی دارای پیچیدگی $O(n^{m+k+2})$ می‌باشد. از طرفی وجود زمان آماده‌سازی وابسته به توالی برای حالت دو ماشین موازی با هر تابع هدف، NP – Hard است (Behnamian, 2009). لذا در این مقاله از الگوریتم فراابتکاری شبیه‌سازی تبرید برای حل مسئله در مقیاس بزرگ استفاده شده است.

علامت گذاری

برای مسئله مورد بررسی با n کار و m ماشین و k فعالیت نت، متغیر جواب یک بردار سطری و یک جایگشت از اعداد بهم ریخته $n + m + k - 1$ درایه می‌باشد. اعداد کوچکتر از n ، شماره کارها و اعداد بین $n+m-1$ تا $n+1$ جدا کننده شماره ماشینها و اعداد $n+m$ تا $n+2m-1$ پایان نشان دهنده شماره نت می‌باشد. شکل (۱) نمونه جواب برای ۸ کار، 3 ماشین و 3 فعالیت نت متفاوت است:

Machine1		Machine2		Machine3
Ma1		Ma2		Ma3
3	6	12	2	10
			4	11
			7	9
			1	13
			5	8

شکل (۱): نمونه‌ای از نمایش جواب

الگوریتم شبیه‌سازی تبرید

ویژگی بارز این الگوریتم تابع احتمال انتخاب است که ممکن است در طول اجرای الگوریتم از افتادن الگوریتم در یک جواب بهینه محلی جلوگیری می‌کند (Ji, et al., 2014). تابع

احتمال پذیرش یک جواب غیر بهینه از رابطه $P_{S_i} = e^{-\frac{\Delta f}{T_i}}$ بدست می‌آید. بطوریکه P_{S_i} احتمال پذیرش یک جواب بدتر در تکرار i برای الگوریتم SA می‌باشد، Δf میزان بدتر شدن تابع هدف و T_i نشان‌دهنده میزان دما در تکرار i می‌باشد که در هر تکرار با ضرب در مقدار ثابت α کاهش می‌یابد ($T_{i+1} = \alpha \times T_i$)، به این ترتیب احتمال پذیرش جواب بدتر در طول اجرای الگوریتم کاهش می‌یابد، لذا در ابتدای اجرای الگوریتم احتمال پذیرش جواب بدتر بیشتر است که این یک فرصت و رویکردی برای فرار از نقاط بهینه محلی است اما در تکرارهای پایانی تنها جوابهای بهتر مورد پذیرش است (Behnamian, 2009) و (Bank, et al. 2012).

مثال و نتایج محاسباتی

جهت نشان دادن کارایی الگوریتم، ۱۲ مسئله با ابعاد مختلف به صورت تصادفی برای حالت تابع زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی و ۱۲ مسئله با ابعاد مختلف به صورت تصادفی برای حالت زوال وابسته به زمان تولید شده‌اند. در این مقاله از روش تاگوچی برای تنظیم معیارها استفاده شده است. هدف پیدا کردن ترکیب بهینه مقدار فاکتورهای قابل کنترل است. برای الگوریتم شبیه‌سازی تبرید پیشنهادی، پارامترهای دمای اولیه (T_0)، نرخ کاهش دما (α) و احتمال عملگرهای جستجوی همسایگی (P_n) باید تنظیم شوند. جدول (۱) سطوح انتخابی پارامترهای الگوریتم را نشان می‌دهد.

جدول (۱): پارامترها و سطوح در نظر گرفته شده برای طراح آزمایش

<i>SA Parameters</i>	<i>Level ۱</i>	<i>Level ۲</i>	<i>Level ۳</i>	<i>Level ۴</i>
T_0	۵۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰
α	.۹۳	.۹۵	.۹۷	.۹۹
P_n	($\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}$)	(%۴۰, %۳۰, %۳۰)	(%۳۰, %۴۰, %۳۰)	(%۳۰, %۳۰, %۴۰)

بر اساس جدول استاندارد تاگوچی، از طرح L16 استفاده شده است. لذا در نهایت آزمایشات برای مدل‌های مشابه اجرا گردیده و سپس نتایج توابع هدف برای آزمایش‌های مختلف بدست آمده است. جدول(۲) مقدار میانگین تابع هدف به ازای هر یک از آزمایش‌های انجام شده را نشان می‌دهد. شکل‌های (۲) و (۳) به ترتیب نشان‌دهنده میانگین پاسخ و استواری جواب برای هر ترکیب می‌باشد. با توجه به معیار تابع هدف که حداقل کردن می‌باشد، گزینه "کوچک‌تر بهتر است" برای بررسی سطوح متغیر پاسخ انتخاب می‌شود. به این ترتیب ترکیبی از پایین‌ترین سطوح عوامل مختلف به عنوان ترکیب مطلوب انتخاب می‌شود که این مقدار برابر $T_0=200$, $a=0.97$ و احتمال عملگرهای جستجوی همسایگی برابر (۳۰, ۳۰, ۴۰)% در نظر گرفته می‌شود.

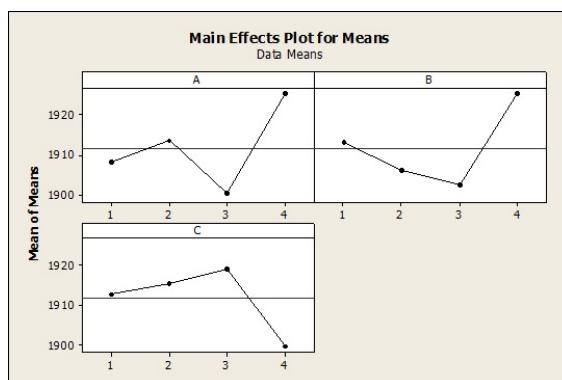
عامل استواری جواب نشان‌دهنده قدرت عوامل در نظر گرفته شده برای حداقل نمودن تغییرپذیری در فرایند با کنترل سایر عوامل غیرقابل کنترل می‌باشد. از این‌رو هر چه میزان استواری یک ترکیب بیشتر باشد، آن ترکیب مناسب‌تر خواهد بود. بر این اساس، ترکیب استواری $T_0=200$, $a=0.97$ و سناریوی احتمال عملگرهای جستجوی همسایگی به ترتیب برابر (۳۰, ۳۰, ۴۰)%، به عنوان ترکیب بهینه از لحاظ استواری جواب انتخاب می‌گردد. شرط توقف الگوریتم نیز تعداد ۵۰۰ تکرار با ۵۰ تکرار داخلی در دمای ثابت در نظر گرفته شده است. در نهایت جهت انجام آزمایشات محاسباتی، مقادیر عددی داده‌های ورودی و نحوه تولید و توزیع آماری آنها در جدول (۳) نشان داده شده است. ابعاد مسئله به صورت $n \times m \times k$ مشخص شده است، n ، تعداد کارها و m ، تعداد ماشین‌ها و k ، حداکثر مجاز تعداد فعالیت‌های نت می‌باشد. در هر آزمایش برای هر دو حالت، ۱۲ نمونه مسئله با مدل‌های یکسان ایجاد و با استفاده از GAMS و روش فرآیندکاری حل شده است.

جدول (۲): نتایج میانگین و سیگنال به نویز در طراحی آزمایشات تاگوچی

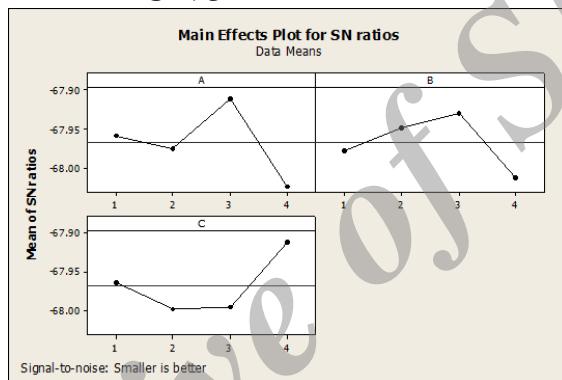
No.	Levels of Parameters			Mean	S/N ratio
۱	۱	۱	۱	۱۹۲۱/۳۴	-۶۸/۰۱۳۸
۲	۲	۲	۱	۱۹۱۱/۱۶	-۶۸/۰۳۸۱
۳	۳	۳	۱	۱۸۹۷/۶۶	-۶۷/۸۹۲۰
۴	۴	۴	۱	۱۹۰۱/۸۹	-۶۷/۸۹۲۷
۵	۲	۱	۲	۱۹۱۱/۳۸	-۶۷/۹۵۰۷
۶	۱	۲	۲	۱۸۹۹/۰۹	-۶۷/۹۰۴۴
۷	۴	۳	۲	۱۹۰۳/۰۳	-۶۷/۹۴۳۳
۸	۳	۴	۲	۱۹۴۱/۷۸	-۶۸/۱۰۴۹
۹	۳	۱	۳	۱۹۱۴/۱۹	-۶۸/۰۰۰۹
۱۰	۴	۲	۳	۱۸۱۹/۲۴	-۶۷/۸۶۷۵
۱۱	۱	۳	۳	۱۸۸۴/۲۳	-۶۷/۸۳۲۰
۱۲	۲	۴	۳	۱۹۱۱/۴۵	-۶۷/۹۲۸۰
۱۳	۴	۱	۴	۱۹۰۵/۱۰	-۶۷/۹۴۸۰
۱۴	۳	۱	۴	۱۹۲۲/۹۳	-۶۷/۹۸۵۱
۱۵	۲	۳	۴	۱۹۲۷/۰۸	-۶۸/۰۵۶۴
۱۶	۱	۴	۴	۱۹۴۵/۷۰	-۶۸/۱۰۷۷

جدول (۳): مقادیر داده‌های مسئله برای تولید مسائل نمونه

پارامترها	سطوح یا مقادیر
تعداد کارها (n)	۱۰۰-۵۰-۲۰-۱۰
تعداد ماشین‌ها (m)	۱۰-۵-۲
تعداد نت مجاز (k)	۲۰-۱۰-۵-۲
زمان پردازش (p_{jl})	Random Integer[۱۰،۵۰]
زمان آماده‌سازی ($S_{j'jl}$)	Random Integer[۱،۲۰]
ثابت مدت نت (α_l)	Uinform(۱،۰۰۵،۰۰)
ضریب مدت نت (β_l)	Uinform(۰،۱۰۰،۲۰)
پارامتر تابع زوال وابسته به موقعیت (a_{jl})	Uinform(۰،۰۵۰،۲۰)
پارامتر تابع زوال وابسته به زمان (c_l)	Uinform(۰،۰۵۰،۲۰)

شکل(۲): مقایسه میانگین پاسخ‌ها

شکل(۳): مقایسه استواری پاسخ‌ها

تابع زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی

در این بخش نتایج حل مسئله در حالت قطعی، با استفاده از دو روش حل الگوریتم فرالبتکاری و حل دقیق، آورده شده است. مسئله تولید شده با داده‌های تصادفی، برای تابع زوال وابسته به موقعیت کار در توالی برای حالت‌های مختلف کار و ماشین در مقیاس کوچک، متوسط و بزرگ اجرا شده است. برای هر آزمایش ۱۲ مسئله تصادفی تولید و برای الگوریتم فرالبتکاری هر مسئله پنج بار اجرا گردیده است. میانگین پاسخ‌ها و بدترین پاسخ الگوریتم فرالبتکاری،

میانگین پاسخ حل دقیق، درصد اختلاف میانگین پاسخها و میانگین زمان حل در جدول(۴) نشان داده شده است.

۴-۲-تابع زوال وابسته به زمان

مسئله تولید شده با داده‌های تصادفی، برای تابع زوال وابسته به کل زمان سپری شده در حالتهای مختلف کار و ماشین در اندازه‌های مختلف اجرا شده است. برای هر آزمایش ده مسئله تصادفی تولید و برای الگوریتم فرابتکاری هر مسئله پنج بار اجرا گردیده است. برای ۱۲ مسئله اجرا شده میانگین پاسخها و میانگین بدترین پاسخ الگوریتم فرابتکاری، میانگین پاسخ حل دقیق، درصد اختلاف میانگین پاسخها و میانگین زمان اجرای حل مدل و الگوریتم پیشنهادی بصورت جداگانه برای تابع زوال وابسته به کل زمان صرف شد در جدول(۵) و برای تابع زوال وابسته به زمان پردازش واقعی در جدول(۶) و نتایج تابع زوال وابسته به زمان پردازش اسمی در جدول(۷) نشان داده شده است.

جدول (۴): نتایج آزمایشات محاسباتی تابع زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی

Size (n × m × k)	mean Z _{SA}	worst Z _{SA}	Z _{GAMS}	Gap(%)	Time	
					SA	GAMS
10 × 2 × 2	3881/677	677/3881	677/3881	.	28/55660	12/03
20 × 2 × 2	2635/702	2637/794	2633/077	0/1001	34/077	22/42392
20 × 2 × 5	2449/376	2406/953	2436/884	0/512614	39/51675	71/75654
20 × 5 × 5	972/1649	979/7119	909/8184	1/286336	49/3382	229/6209
50 × 2 × 5	16197/3	16336/09	10970/054	1/419878	55/61445	177/6233
50 × 5 × 5	5051/738	5103/201	4967/879	1/688021	65/64005	419/0582
50 × 5 × 10	4992/555	5058/403	4885/675	2/186797	73/7336	1005/74
50 × 10 × 10	2387/369	2427/806	2322/194	2/806621	91/5698	2313/201
100 × 5 × 5	21753/5	22091/5	21207/49	2/574623	92/7635	720/7801
100 × 5 × 10	21258/75	21645/46	20636/71	3/014195	100/739	1104/612
100 × 10 × 10	9602/817	9834/243	9234/069	3/993344	127/9639	1904/794
100 × 10 × 20	9445/632	9727/457	9000/648	4/943907	133/1372	2805/623

جدول (۵): نتایج آزمایشات محاسبات تابع f_{11} و استه به کا. زمان. صفحه شده

Size (n × m × k)	mean Z _{SA}	worst Z _{SA}	Z _{GAMS}	Gap(%)	Time	SA	Model
10 × 2 × 2	686/8655	686/8655	686/8655	.	34/484	14/436	
20 × 2 × 2	2965/965	2967/989	2962/786	./107285	51/74595	26/9087	
20 × 2 × 5	2622/59	2631/757	2608/256	./549571	54/1843	86/10785	
20 × 5 × 5	968/8411	975/2266	953/818	1/379839	62/28735	275/5451	
50 × 2 × 5	17911/59	18085/13	17642/85	1/522324	102/843	207/8193	
50 × 5 × 5	5779/404	5845/985	5676/587	1/811244	108/3689	490/2981	
50 × 5 × 10	5358/387	5438/267	5235/476	2/3427271	112/9774	1176/716	
50 × 10 × 10	24436/279	2482/983	2365	3/13921	125/6511	2706/445	
100 × 5 × 5	32959/28	32538/79	32072/68	2/764236	18-/4	828/8971	
100 × 5 × 10	27612/05	28180/61	26746/19	3/22731	182/0509	1270/304	
100 × 10 × 10	1650/21	1938/12	10216/01	4/25026	193/0349	2190/513	
100 × 10 × 20	10088/36	10422/85	9588/526	5/212831	199/9621	3226/466	

جدول (6): نتایج آزمایشات محاسباتی تابع زوال و استه به زمان پردازش واقعی

Size (n × m × k)	mean Z _{SA}	worst Z _{SA}	Z _{GAMS}	Gap(%)	Time	SA	Model
10 × 2 × 2	683/3259	683/3259	683/3259	.	31/19315	13/8245	
20 × 2 × 2	2815/937	2817/815	2812/94	./108523	41/47375	25/78751	
20 × 2 × 5	2576/236	2585/037	2562/254	./545703	45/2803	82/52003	
20 × 5 × 5	963/1127	971/3735	950/0959	1/370048	53/4569	264/064	
50 × 2 × 5	17452/92	17618/17	17192/89	1/51241	76/1956	198/9381	
50 × 5 × 5	5529/977	5592/226	5432/286	1/798338	84/5415	469/3452	
50 × 5 × 10	5226/368	5302/62	5107/343	2/330457	89/11405	1126/429	
50 × 10 × 10	2408/645	2453/765	2338/667	2/992192	103/1775	259/785	
100 × 5 × 5	31933/17	32481/83	3108/19	2/744445	136/7173	796/462	
100 × 5 × 10	26264/02	26792/47	25446/2	3/21392	139/941	122/0596	
100 × 10 × 10	1039/051	10664/97	9969/863	4/219199	153/2216	210/797	
100 × 10 × 20	9939/488	10261/48	9450/478	5/174454	164/5408	3100/212	

جدول (۷): نتایج آزمایشات محاسباتی تابع زوال وابسته به زمان پردازش اسمی

Size (n × m × k)	mean Z _{SA}	worst Z _{SA}	Z _{GAMS}	Gap(%)	Time	
					SA	Model
10 × 2 × 2	681/920.7	681/920.7	681/920.7	-	28/394	13/5939
20 × 2 × 2	280.4/416	280.6/242	280.1/447	0/105996	35/0.3935	25/3390.3
20 × 2 × 5	2530/269	2538/712	2516/606	0/54294	42/66425	81/0.8489
20 × 5 × 5	962/6918	970/7562	949/7462	1/2630.56	52/2678	259/4716
50 × 2 × 5	16867/56	17022/54	16617/52	1/50468	63/417	196/9842
50 × 5 × 5	5445/139	550.5/0.11	5349/421	1/789121	73/1422	464/7355
50 × 5 × 10	5186/661	5260/563	5069/125	2/218451	8/1122	1115/366
50 × 10 × 10	2398/707	2442/588	2329/369	2/976677	97/4385	2565/34
100 × 5 × 5	26730/18	27178/69	2619/78	2/732.249	107/111	790/6958
100 × 5 × 10	24485/0.9	24966/2	23726/5	3/19722	116/1586	1211/759
100 × 10 × 10	10252/87	10517/23	9839/879	4/197.053	124/1938	2089/559
100 × 10 × 20	9795/683	10105/54	9316/174	5/147.058	148/1512	3077/768

بحث و نتیجه گیری

در این مقاله به بررسی مسأله زمانبندی همزمان کارها و فعالیت‌های نت با احتساب اثر زوال و زمان آماده‌سازی وابسته به توالی پرداخته شده است. با توجه به وجود اثر زوال و تأثیر آن روی زمان کارها، هدف یافتن تعداد و زمان بهینه فعالیت‌های نت پیشنهادی و توالی بهینه کارها جهت حداقل کردن مجموع زمان اتمام می‌باشد. مدل‌سازی مسأله در دو حالت مختلف با تابع زوال وابسته به موقعیت و تابع زوال وابسته به زمان انجام شده است. حالت دوم با توجه به وجود زمان آماده‌سازی خود به دو حالت تابع زوال وابسته به کل زمان و تابع زوال وابسته به زمان‌های پردازش واقعی تقسیم شده است. همچنین تابع زوال وابسته به زمان‌های اسمی پردازش نیز به دلیل اشاره در ادبیات موضوع برای این حالت بررسی شده است. به دلیل پیچیدگی بالای مدل از روش فراتکاری جهت حل استفاده شده است. بر این اساس با توجه به کاربرد زیاد الگوریتم شبیه‌سازی تبرید در حل مسائل مختلف، این الگوریتم به عنوان

رویکرد حل مدل انتخاب شده است. در نهایت با ارائه‌ی آزمایشات محاسباتی تدوین شده، به بررسی عملکرد و کارایی مدل و روش حل پیشنهادی پرداخته شده و تأثیر تغییرات در پارامترهای زوال، مورد تحلیل قرار گرفته است. با مقایسه نتایج حاصل از حل دقیق مدل و الگوریتم پیشنهادی می‌توان دریافت که با توجه به زمان زیاد حل مدل، الگوریتم شبیه‌سازی تبرید برای حالت تابع زوال وابسته به موقعیت کار، در بدترین شرایط، خطایی کمتر از ۵درصد و برای سه حالت دیگر تابع زوال وابسته به زمان، خطایی کمتر از $5/3$ درصد نسبت به حل دقیق داشته است که کارایی مناسب این الگوریتم در حل مسائل زمانبندی را نشان می‌دهد. در تحلیل حساسیت پارامتر زوال در تابع زوال وابسته به موقعیت کار، بدون انجام فعالیت نگهداری پیشگیرانه، برای حدود در نظر گرفته شده پارامتر، تغییرپذیری تابع هدف می‌تواند تا حدود ۲۶درصد باشد. علاوه بر آن شبیب زیاد این روند افزایشی و تغیر رو به بالای آن نشان از افزایش ناگهانی و بیشتر آن برای مقادیر بالاتر این پارامتر دارد. این در حالی است که با انجام نت و با افزایش حد مجاز تعداد نت به اندازه تعداد ماشین‌ها و دو برابر اندازه تعداد ماشین‌ها، به ترتیب مقدار تغییرپذیری تابع به ۱۷ و ۱۳ درصد کاهش یافته است و علاوه بر آن شبیب روند افزایش هم کمتر و کنترل شده است. این امر نشان از قدرت مناسب انجام فعالیت‌های نت در تعديل مقدار تابع هدف در مقادیر بالای اثر زوال دارد. برای پارامتر زوال در توابع زوال وابسته به زمان مشاهده می‌گردد برای تابع زوال وابسته به زمان کل، که بیشترین تغییرپذیری را دارد، بدون انجام فعالیت نگهداری پیشگیرانه، تغییرپذیری تابع می‌تواند در حدود تعیین شده پارامتر زوال تا ۷۷درصد باشد. اما با افزایش تعداد مجاز فعالیت‌های نگهداری پیشگیرانه، مقدار تغییرپذیری تابع هدف در بدترین حالت به ۴۶ و ۳۸ درصد کاهش یافته است. به منظور بالا بردن کارایی و کاربرد مدل مواردی مانند بررسی مسئله در محیط‌های ماشینی دیگر مانند جریان کارگاهی یا کار کارگاهی، به کارگیری دیگر تابع هدف مانند حداقل کردن هزینه دیر کرد یا بیشینه دیر کرد و یا ترکیبی از هدف‌های مختلف زمانبندی و ارائه مدل در شرایط زمان دسترسی متفاوت و یا مجاز بودن وقفه برای کارهارا به عنوان زمینه‌ای برای تحقیقات آتی مدنظر قرار داد.

مراجع

- Bachman, A. and A. Janiak,(2004), *Scheduling jobs with position-dependent processing times*. Journal of the Operational Research Society,. 55(3): p. 257-264.
- Bank, M., (2012), *Application of particle swarm optimization and simulated annealing algorithms in flow shop scheduling problem under linear deterioration*, Advances in Engineering Software, No. 47, pp. 1–6.
- Behnamian, J., M. Zandieh, and S.M.T. Fatemi Ghomi, (2009), *Parallel-machine scheduling problems with sequence-dependent setup times using an ACO, SA and VNS hybrid algorithm*. Expert Systems with Applications, 36(6): p. 9637-9644.
- Cheng, T.C.E., C.-J. Hsu, and D.-L. Yang,(2011), *Unrelated parallel-machine scheduling with deteriorating maintenance activities*. Computers & Industrial Engineering, 60(4): p. 602-605.
- Ebrahimi Zade, A., and M.B. Fakhrzad, (2013), *A dynamic genetic algorithm for solving a single machine scheduling problem with periodic maintenance*, ISRN Industrial Engineering 2013.
- Fakhrzad, M., A. Sadeghieh, and L Emami, (2012), *A new multi-objective job shop scheduling with setup times using a hybrid genetic algorithm*, International Journal of Engineering-Transactions B: Applications 26 (2), 207.
- Fakhrzad, M.B. and A.S. Esfahanib, (2013), *Modeling the time windows vehicle routing problem in cross-docking strategy using two meta-heuristic algorithms*, International Journal of Engineering-Transactions A: Basics 27 (7), 1113.
- Fakhrzad, M.B., M. Heydari, (2008), *Flexible flow-lines model at m machine centers with fuzzy total costs*, Journal of applied sciences, 8, 2059-2066.
- Fan, Y.-P. and C.-L. Zhao,(2014), *Single machine scheduling with multiple common due date assignment and aging effect under a deteriorating maintenance activity consideration*. Journal of Applied Mathematics and Computing, 46(1-2): p. 51-66.

Gawiejnowicz, S., *Time-dependent scheduling*. (2008): Springer Publishing Company, Incorporated.

Haddad, H.,(2014), *Minimizing Total Weighted Tardiness and Earliness on a Single Machine Production Scheduling Problem with Multi-task Maintenance Policy and Deteriorating Jobs*. Arabian Journal for Science and Engineering., 39(8): p. 6543-6553.

Hsu, C.-J., et al.,(2013), *Unrelated parallel-machine scheduling problems with aging effects and deteriorating maintenance activities*. Information Sciences, 253: p. 163-169.

Ji, P., et al.,(2014), *Single-machine common flow allowance scheduling with job-dependent aging effects and a deteriorating maintenance activity*. Optimization Letters, 8(4): p. 1389-1400.

Ji, M., et al.,(2013), *Single-machine due-window assignment and scheduling with resource allocation, aging effect, and a deteriorating rate-modifying activity*. Computers & Industrial Engineering, 66(4): p. 952-961.

Lai, P.-J. and W.-C. Lee,(2010), *Single-machine scheduling with a nonlinear deterioration function*. Information Processing Letters, 110(11): p. 455-459.

Liu, P., et al.,(2013), *Scheduling two agents with sum-of-processing-times-based deterioration on a single machine*. Applied Mathematics and Computation, 219(17): p. 8848-8855.

Mosheiov, G.,(2012), *A note: Multi-machine scheduling with general position-based deterioration to minimize total load*. International Journal of Production Economics, 135(1): p. 523-525.

Rudek, R.,(2012), *The strong NP-hardness of the maximum lateness minimization scheduling problem with the processing-time based aging effect*. Applied Mathematics and Computation, 218(11): p. 6498-6510.

Rudek, A. and R. Rudek,(2011), *A note on optimization in deteriorating systems using scheduling problems with the aging effect and resource allocation models*. Computers & Mathematics with Applications, 62(4): p. 1870-1878.

- Ruiz-Torres, A.J., G. Paletta, and E. Pérez, (2013), *Parallel machine scheduling to minimize the makespan with sequence dependent deteriorating effects*. Computers & Operations Research, 40(8): p. 2051-2061.
- Wang, J.-B. and C.-M. Wei,(2014), *Parallel machine scheduling with a deteriorating maintenance activity and total absolute differences penalties*. Applied Mathematics and Computation, 217(20): p. 8093-8099.
- Wang, X.-Y. and J.-J. Wang, (2013), *Scheduling problems with past-sequence-dependent setup times and general effects of deterioration and learning*. Applied Mathematical Modelling, 37(7): p. 4905-4914.
- Wang, L.-Y., et al.,(2012), *Unrelated parallel-machine scheduling with deteriorating maintenance activities to minimize the total completion time*. Optimization Letters, 8(1): p. 129-134.
- Yang, S.-J.,(2013), *Unrelated parallel-machine scheduling with deterioration effects and deteriorating multi-maintenance activities for minimizing the total completion time*. Applied Mathematical Modelling, 37(5): p. 2995-3005.
- Yang, S.-J. and D.-L. Yang,(2013), *Note on “A unique integer mathematical model for scheduling deteriorating jobs with rate-modifying activities on a single machine”*. The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 64(9-12): p. 1759-1764.
- Yang, D.-L.,(2012), *Unrelated parallel-machine scheduling with aging effects and multi-maintenance activities*. Computers & Operations Research, 39(7): p. 1458-1464.
- Yu, X. and Y. Zhang,(2014), *Single Machine Scheduling with Aging Effect and Upper-Bounded Actual Processing Times*. Arabian Journal for Science and Engineering., 39(2): p. 1489-1495.
- Yu, X., Y. Zhang, and K. Huang,(2014), *Multi-machine scheduling with general position-based deterioration to minimize total load revisited*. Information Processing Letters, 114(8): p. 399-404.
- Zarook, Y., et al.,(2014), *Minimization of makespan for the single batch-processing machine scheduling problem with considering aging effect and multi-maintenance activities*. The International Journal of Advanced Manufacturing Technology.

ضماء

الف) تابع هدف با الگوی زوال وابسته به کار و موقعیت کار در توالی

$$C_{l[1]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(1) = p_{l[1]}^{(1)}$$

$$C_{l[2]}^{(1)} = C_{l[1]}^{(1)} + p_{l[2]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(2) = p_{l[1]}^{(1)} + p_{l[2]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(2) + S_{l[1][2]}^{(1)}$$

...

$$\begin{aligned} C_{l[n_{1l}]}^{(1)} &= C_{l[n_{1l}-1]}^{(1)} + p_{l[n_{1l}]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(n_{1l}) + S_{l[n_{1l}-1][n_{1l}]}^{(1)} \\ &= p_{l[1]}^{(1)} + p_{l[2]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(2) + S_{l[1][2]}^{(1)} + \dots + p_{l[n_{1l}]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(n_{1l}) \\ &\quad + S_{l[n_{1l}-1][n_{1l}]}^{(1)} = \sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \end{aligned}$$

$$ma_{1l} = \alpha_l + \beta_l \left(\sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right)$$

$$\begin{aligned} C_{l[1]}^{(2)} &= C_{l[n_{1l}]}^{(1)} + ma_{1l} + p_{l[1]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(1) \\ &= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right) + p_{l[1]}^{(2)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C_{l[2]}^{(2)} &= C_{l[1]}^{(2)} + p_{l[2]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(2) \\ &= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right) + p_{l[1]}^{(2)} \\ &\quad + p_{l[2]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(2) + S_{l[1][2]}^{(2)} \end{aligned}$$

...

$$\begin{aligned}
C_{l[n_{2l}]}^{(2)} &= C_{l[n_{2l}-1]}^{(2)} + p_{l[n_{2l}]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(n_{2l}) + S_{l[n_{2l}-1][n_{2l}]}^{(2)} \\
&= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right) + p_{l[1]}^{(2)} \\
&\quad + p_{l[2]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(2) + S_{l[1][2]}^{(2)} + \dots + p_{l[n_{2l}]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(n_{2l}) \\
&\quad + S_{l[n_{2l}-1][n_{2l}]}^{(2)} \\
&= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right) \\
&\quad + \sum_{r=1}^{n_{2l}} p_{l[r]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \\
ma_{2l} &= \alpha_l + \beta_l \left(\sum_{r=1}^{n_{2l}} p_{l[r]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right) \\
&\dots \\
C_{l[n_{k_l+1,l}]}^{(k_l+1)} &= C_{l[n_{k_l+1,l}-1]}^{(k_l+1)} + p_{l[n_{k_l+1,l}]}^{(k_l+1)} \cdot f_l^{(k_l+1)}(n_{k_l+1,l}) \\
&= k_l \cdot \alpha_l + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{1l}} p_{l[r]}^{(1)} \cdot f_l^{(1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right) \\
&\quad + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{2l}} p_{l[r]}^{(2)} \cdot f_l^{(2)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right) + \dots \\
&\quad + (1 + \beta_l) \left(\sum_{r=1}^{n_{k_l,l}} p_{l[r]}^{(k_l)} \cdot f_l^{(k_l)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(k_l)} \right) \\
&\quad + \sum_{r=1}^{n_{k_l+1,l}} p_{l[r]}^{(k_l+1)} \cdot f_l^{(k_l+1)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(k_l+1)}
\end{aligned}$$

$$TC = \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\ + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[\left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} + n_{il} - r + 1 \right) \right. \\ \left. + \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \beta_l \right] \left(p_{l[r]}^{(i)} \cdot f_l^{(i)}(r) + S_{l[r-1][r]}^{(i)} \right)$$

ب) تابع هدف بالگوی زوال وابسته به کل زمان پردازش شده

$$C_{l[1]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)}$$

$$C_{l[2]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)} + p_{l[2]}^{(1)} + c_l \left(p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \right) + S_{l[1][2]}^{(1)} \\ = p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l) \left(p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \right)$$

$$C_{l[3]}^{(1)} = C_{l[2]}^{(1)} + p_{l[3]}^{(1)} + c_l \left(p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l) \left(p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \right) + S_{l[2][3]}^{(1)} \right) \\ + S_{l[2][3]}^{(1)} \\ = p_{l[3]}^{(1)} + (1 + c_l) \left(p_{l[2]}^{(1)} + S_{l[2][3]}^{(1)} \right) \\ + (1 + c_l)^2 \left(p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \right)$$

...

$$\begin{aligned}
C_{l[n_{1l}]}^{(1)} &= p_{l[n_{1l}]}^{(1)} + (1 + c_l) \left(p_{l[n_{1l}-1]}^{(1)} + S_{l[n_{1l}-1][n_{1l}]}^{(1)} \right) \\
&\quad + (1 + c_l)^2 \left(p_{l[n_{1l}-2]}^{(1)} + S_{l[n_{1l}-2][n_{1l}-1]}^{(1)} \right) + \dots \\
&\quad + (1 + c_l)^{(n_{1l}-2)} \left(p_{l[2]}^{(1)} + S_{l[2][3]}^{(1)} \right) \\
&\quad + (1 + c_l)^{(n_{1l}-1)} \left(p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \right) \\
&= \sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot [p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r][r+1]}^{(1)}] \\
&= \sum_{r=1}^{n_{1l}} \left((1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} \right) \\
&\quad + \left((1 + c_l)^{(n_{1l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
ma_{1l} &= \alpha_l + \beta_l \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} \left[(1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} \right] \right. \\
&\quad \left. + \left[(1 + c_l)^{(n_{1l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \right]
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
C_{l[1]}^{(2)} &= C_{l[n_{1l}]}^{(1)} + ma_{1l} + p_{l[1]}^{(2)} \\
&= \alpha_l \\
&\quad + (1 + c_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} \left[(1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} \right] \right. \\
&\quad \left. + \left[(1 + c_l)^{(n_{1l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \right] + p_{l[1]}^{(2)}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
C_{l[2]}^{(2)} &= C_{l[1]}^{(2)} + p_{l[2]}^{(2)} + c_l \cdot p_{l[1]}^{(2)} + S_{l[1][2]}^{(2)} \\
&= \alpha_l \\
&+ (1 \\
&+ \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} [(1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)}] \right. \\
&\quad \left. + [(1 + c_l)^{(n_{1l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(1)}] \right] + p_{l[2]}^{(2)} \\
&+ (1 + c_l) (p_{l[1]}^{(2)} + S_{l[1][2]}^{(2)})
\end{aligned}$$

...

$$\begin{aligned}
C_{l[n_{2l}]}^{(2)} &= \alpha_l + (1 \\
&+ \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} [(1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)}] \right. \\
&\quad \left. + [(1 + c_l)^{(n_{1l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(1)}] \right] \\
&+ \sum_{r=1}^{n_{2l}} [(1 + c_l)^{(n_{2l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(2)}] \\
&+ [(1 + c_l)^{(n_{2l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(2)}]
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
ma_{2l} &= \alpha_l + \beta_l \left[\sum_{r=1}^{n_{2l}} [(1 + c_l)^{(n_{2l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(2)}] \right. \\
&\quad \left. + [(1 + c_l)^{(n_{2l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(2)}] \right]
\end{aligned}$$

...

$$\begin{aligned}
C_{l[n_{k_l+1,l}]}^{(k_l+1)} &= k_l \cdot \alpha_l + (1 + \beta_l) \\
&\cdot \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} \left[(1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} \right] \right. \\
&\left. + \left[(1 + c_l)^{(n_{1l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \right] + (1 + \beta_l) \\
&\cdot \left[\sum_{r=1}^{n_{2l}} \left[(1 + c_l)^{(n_{2l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(2)} \right] \right. \\
&\left. + \left[(1 + c_l)^{(n_{2l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right] \right] + \dots \\
&+ (1 \\
&+ \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{k_l,l}} \left[(1 + c_l)^{(n_{k_l,l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(k_l)} \right] \right. \\
&\left. + \left[(1 + c_l)^{(n_{k_l,l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(k_l)} \right] \right] \\
&+ \sum_{r=1}^{n_{k_l+1,l}} \left[(1 + c_l)^{(n_{k_l+1,l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(k_l+1)} \right] \\
&+ \left[(1 + c_l)^{(n_{k_l+1,l}-r+1)} \cdot S_{l[r-1][r]}^{(k_l+1)} \right]
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\
 & + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 + c_l)^{(n_{il}-r)} \right. \\
 & \quad \left. + \sum_{u=0}^{n_{il}-r} (1 + c_l)^u \right] \cdot p_{l[r]}^{(i)} \\
 & + \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 + c_l)^{(n_{il}-r+1)} \right. \\
 & \quad \left. + \sum_{u=1}^{n_{il}-r+1} (1 + c_l)^u \right] \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)}
 \end{aligned}$$

ج) تابع هدف با الگوی زوال وابسته به زمان‌های واقعی پردازش

$$C_{l[1]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)}$$

$$C_{l[2]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)} + p_{l[2]}^{(1)} + c_l \cdot p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} = p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l) p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)}$$

$$\begin{aligned}
 C_{l[3]}^{(1)} &= C_{l[2]}^{(1)} + p_{l[3]}^{(1)} + c_l \left(p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l) p_{l[1]}^{(1)} \right) + S_{l[2][3]}^{(1)} \\
 &= p_{l[3]}^{(1)} + (1 + c_l) p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l)^2 p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \\
 &\quad + S_{l[2][3]}^{(1)}
 \end{aligned}$$

...

$$\begin{aligned}
C_{l[n_{1l}]}^{(1)} &= p_{l[n_{1l}]}^{(1)} + (1 + c_l)p_{l[n_{1l}-1]}^{(1)} + (1 + c_l)^2 p_{l[n_{1l}-2]}^{(1)} + \dots \\
&\quad + (1 + c_l)^{(n_{1l}-2)} p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l)^{(n_{1l}-1)} p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \\
&\quad + S_{l[2][3]}^{(1)} + \dots + S_{l[n_{1l}-1][n_{1l}]}^{(1)} \\
&= \sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \\
ma_{1l} &= \alpha_l + \beta_l \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
C_{l[1]}^{(2)} &= C_{l[n_{1l}]}^{(1)} + ma_{1l} + p_{l[1]}^{(2)} \\
&= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
&\quad + p_{l[1]}^{(2)} \\
C_{l[2]}^{(2)} &= C_{l[1]}^{(2)} + p_{l[2]}^{(2)} + c_l \cdot p_{l[1]}^{(2)} + S_{l[1][2]}^{(2)} \\
&= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
&\quad + p_{l[2]}^{(2)} + (1 + c_l)p_{l[1]}^{(2)} + S_{l[1][2]}^{(2)} \\
&\dots \\
C_{l[n_{2l}]}^{(2)} &= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
&\quad + \sum_{r=1}^{n_{2l}} (1 + c_l)^{(n_{2l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(2)} + S_{l[r-1][r]}^{(2)}
\end{aligned}$$

$$ma_{2l} = \alpha_l + \beta_l \left[\sum_{r=1}^{n_{2l}} (1 + c_l)^{(n_{2l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(2)} + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right]$$

...

$$\begin{aligned} C_{l[n_{k_l+1,l}]}^{(k_l+1)} &= k_l \cdot \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + c_l)^{(n_{1l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\ &\quad + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{2l}} (1 + c_l)^{(n_{2l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(2)} + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right] + \dots \\ &\quad + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{k_ll}} (1 + c_l)^{(n_{k_ll}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(k_l)} + S_{l[r-1][r]}^{(k_l)} \right] \\ &\quad + \sum_{r=1}^{n_{k_l+1,l}} (1 + c_l)^{(n_{k_l+1,l}-r)} \cdot p_{l[r]}^{(k_l+1)} + S_{l[r-1][r]}^{(k_l+1)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 TC = & \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\
 & + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 + c_l)^{(n_{il}-r)} \right. \\
 & \left. + \sum_{u=0}^{n_{il}-r} (1 + c_l)^u \right] \cdot p_{l[r]}^{(i)} \\
 & + \left[\left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} + n_{il} - r + 1 \right) \right. \\
 & \left. + \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \beta_l \right] \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)}
 \end{aligned}$$

د)تابع هدف با الگوی زوال وابسته به زمان‌های نرمال پردازش

$$C_{l[1]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)}$$

$$C_{l[2]}^{(1)} = p_{l[1]}^{(1)} + p_{l[2]}^{(1)} + c_l \cdot p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} = p_{l[2]}^{(1)} + (1 + c_l) p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)}$$

$$\begin{aligned}
 C_{l[3]}^{(1)} &= C_{l[2]}^{(1)} + p_{l[3]}^{(1)} + c_l \left(p_{l[2]}^{(1)} + p_{l[1]}^{(1)} \right) + S_{l[2][3]}^{(1)} \\
 &= p_{l[3]}^{(1)} + (1 + c_l) p_{l[2]}^{(1)} + (1 + 2c_l) p_{l[1]}^{(1)} + S_{l[1][2]}^{(1)} \\
 &\quad + S_{l[2][3]}^{(1)}
 \end{aligned}$$

...

$$\begin{aligned}
 C_{l[n_{1l}]}^{(1)} &= p_{l[n_{1l}]}^{(1)} + (1 + c_l)p_{l[n_{1l}-1]}^{(1)} + (1 + 2c_l)p_{l[n_{1l}-2]}^{(1)} + \dots \\
 &\quad + (1 + (n_{1l} - 2)c_l)p_{l[2]}^{(1)} + (1 + (n_{1l} - 1)c_l)p_{l[1]}^{(1)} \\
 &\quad + S_{l[1][2]}^{(1)} + S_{l[2][3]}^{(1)} + \dots + S_{l[n_{1l}-1][n_{1l}]}^{(1)} \\
 &= \sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + (n_{1l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)}
 \end{aligned}$$

$$ma_{1l} = \alpha_l + \beta_l \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + (n_{1l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right]$$

$$\begin{aligned}
 C_{l[1]}^{(2)} &= C_{l[n_{1l}]}^{(1)} + ma_{1l} + p_{l[1]}^{(2)} \\
 &= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + (n_{1l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
 &\quad + p_{l[1]}^{(2)}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 C_{l[2]}^{(2)} &= C_{l[1]}^{(2)} + p_{l[2]}^{(2)} + c_l \cdot p_{l[1]}^{(2)} + S_{l[1][2]}^{(2)} \\
 &= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + (n_{1l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
 &\quad + p_{l[2]}^{(2)} + (1 + c_l)p_{l[1]}^{(2)} + S_{l[1][2]}^{(2)}
 \end{aligned}$$

...

$$\begin{aligned}
 C_{l[n_{2l}]}^{(2)} &= \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + (n_{1l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
 &\quad + \sum_{r=1}^{n_{2l}} (1 + (n_{2l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(2)} + S_{l[r-1][r]}^{(2)}
 \end{aligned}$$

$$ma_{2l} = \alpha_l + \beta_l \left[\sum_{r=1}^{n_{2l}} (1 + (n_{2l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(2)} + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right]$$

...

$$\begin{aligned}
 C_{l[n_{k_l+1,l}]}^{(k_l+1)} &= k_l \cdot \alpha_l + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{1l}} (1 + (n_{1l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(1)} + S_{l[r-1][r]}^{(1)} \right] \\
 &\quad + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{2l}} (1 + (n_{2l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(2)} + S_{l[r-1][r]}^{(2)} \right] + \dots \\
 &\quad + (1 + \beta_l) \left[\sum_{r=1}^{n_{k_l,l}} (1 + (n_{k_l,l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(k_l)} + S_{l[r-1][r]}^{(k_l)} \right] \\
 &\quad + \sum_{r=1}^{n_{k_l+1,l}} (1 + (n_{k_l+1,l} - r)c_l) \cdot p_{l[r]}^{(k_l+1)} + S_{l[r-1][r]}^{(k_l+1)}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 C &= \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l} \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \alpha_l \\
 &\quad + \sum_{l=1}^m \sum_{i=1}^{k_l+1} \sum_{r=1}^{n_{il}} \left[(1 + \beta_l) \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) (1 + (n_{il} - r)c_l) \right. \\
 &\quad \left. + \sum_{u=0}^{n_{il}-r} (1 + u \cdot c_l) \right] \cdot p_{l[r]}^{(i)} \\
 &\quad + \left[\left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} + n_{il} - r + 1 \right) \right. \\
 &\quad \left. + \left(n_l - \sum_{d=1}^i n_{dl} \right) \beta_l \right] \cdot S_{l[r-1][r]}^{(i)}
 \end{aligned}$$